

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№12

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 2025-yil, dekabr.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukhonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyeich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Abdulkarimova Dinara Rustamxanovna

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridakhon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Abdulkarimova Dinara Rustamkhanovna

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA DAVRIDA TIJORAT BANKLARI LIKVIDLILIK XAVFINI BOSHQARISHI.....	44
Baxromov Nodirjon Muxammadamin o'g'li	
TURIZM XIZMATLAR BOZORI ISTE'MOLCHILARINI SEGMENTLASH USULI ASOSIDA DIVERSIFIKATSIYA KONSEPSIYASINI ISHLAB CHIQISH.....	48
Maxmudova Aziza Pirmamatovna	
"INNOVATSION AGROTEKNOLOGIYALAR VA "YASHIL IQTISODIYOT" TAMOIYILLARI ASOSIDA G'ALLA YETISHTIRISH BARQARORLIGINI BAHOLASH.....	53
Turayeva Gulizahro	
АНАЛИЗ ЦЕНОБРАЗОВАНИЯ НА ЗЕРНОВЫЕ ПРОДУКТЫ ПО ДАННЫМ МАРКЕТИНГОВЫМ ИСЛЕДОВАНИЯМ (НА ПРИМЕРЕ НАМАНГАНСКОЙ ОБЛАСТИ).....	57
Баҳриддинов Жаҳонгирбек Равшанжон ўғли	
KICHIK BIZNES RIVOJINI TA'MINLASHDA BOZOR INFRATUZILMALARINING AHAMIYATI.....	62
G'aniyev Botir Baxtiyorovich, Zakirova Gulnora Mirzaliyevna	
KICHIK SANOAT ZONALARI FAOLIYATINI SAMARALI BOSHQARISH METODOLOGIYASI VA YO'LLARI.....	67
Shodmonqulov Kamoliddin Murodillaevich	
INNOVATION FAOLIYAT XARAJATLARINING BUXGALTERIYA HISOBI VA AUDITINI TAKOMILLASHTIRISH.....	73
Mustafoev Akbar Mustafo o'g'li	
MAHSULOT DIVERSIFIKATSIYASI VA LOGISTIKA XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISH ASOSIDA EKSPORT POTENSIALINI OSHIRISH YO'LLARI.....	78
Maxkamov Ibrayim, Jo'raboyeva Shohida Kamoliddin qizi	
REKLAMA SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA RAQAMLI MARKETING STRATEGIYALARI ROLI.....	83
Abduxalilova Laylo To'xtasinovna, Raxmonqulova Shahrizoda	
SIRKULAR IQTISODIYOTDA YOPIQ SIKL NAZARIYASINING ROLI.....	87
Sodikov Zokir Rustamovich	
YASHIL TEKNOLOGIYALARNI JORIY ETISHDA MOLIYAVIY RAG'BATLAR VA ULARNING NATIJALARI.....	92
Axmadjonova Gulmira Xabibulla qizi	
MAMLAKAT IQTISODIYOTI RIVOJLANISHIDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNING ROLI.....	97
G'aniyev Baydulla Toshmurodovich	
АНАЛИЗ ПОДХОДОВ ЦЕНТРАЛЬНЫХ БАНКОВ К РЕГУЛИРОВАНИЮ ИННОВАЦИОННЫХ БАНКОВСКИХ ПРОДУКТОВ: СРАВНЕНИЕ УЗБЕКИСТАНА И МЕЖДУНАРОДНОЙ ПРАКТИКИ.....	101
Даулетиярова Шахло	
СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ РЫНКА ЦЕННЫХ БУМАГ УЗБЕКИСТАНА.....	109
Кадилова Хадича Тураевна	
XORIY MAMLAKATLARINING IQTISODIYOTNI UGLERODSIZLASHTIRISH STRATEGIYALARI: O'ZBEKISTON UCHUN TAKLIFLAR.....	115
D.X. Pulatov, F.E.Shamsiyev	
O'ZBEKISTONDA ISLOM MOLIYASI: MUAMMOLAR VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI.....	125
Sattorov Ixtiyor Ochilovich, Karimov Shohruh Yo'ldoshali o'g'li	
HISOB SIYOSATI TARKIBIY TUZILISHI MASALALARI.....	133
Botirova Raximaxon Abdujabbarovna	
QURILISHDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNING MOLIYAVIY TAHLILI.....	136
Musayeva Shoirazimovna	

KICHIK SANOAT ZONALARINI RIVOJLANTIRISH ORQALI AHOLI TURMUSH FAROVONLIGINI OSHIRISH.....	144
Axmedov Oybek Turgunpulatovich	
O'ZBEKISTON SUG'URTA BOZORI PORTFELI TAHLILI.....	149
Madraximov Ilxom Kamilovich	
FOYDA SOLIG'INING O'ZIGA XOS MUAMMOLI JIHATLARI.....	154
Zaripov Xusan Baxodirovich	
AGRAR SEKTORNI INNOVATSION MODERNIZATSIYA QILISHDA INVESTITSIYA OQIMLARINI BOSHQARISH MODELLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	159
Xamrayev Quvvat Iskandarovich	
OLIY TA'LIM XIZMATLARI BOZORIDA MARKETING TADQIQODLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	163
Jalilov Jamshid G'anijonovich, Safarov Zavqiddin Zokir o'g'li	
MINTAQA SANOAT TARMOG'I RIVOJLANISHINING IQTISODIY-STATISTIK TAHLILI.....	168
Xayitboev Abror Quvondiqovich	
РОЛЬ СМЕШАННОГО ФИНАНСИРОВАНИЯ (BLENDED FINANCE) В ПОВЫШЕНИИ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ КОММУНАЛЬНЫХ УСЛУГ: УРОКИ РАЗВИВАЮЩИХСЯ СТРАН.....	174
Гулмаматова Дурдона Шерали кизи	
KORXONALARDA STRATEGIK BOSHQARUV.....	180
Musayeva Dilnoza Dilshatovna	
BANK TIZIMIDA MARKETING AHAMIYATI VA BANK MARKETINGI.....	184
Usubjonov Zaxriddin Vasliddin o'g'li	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN XORJIY KREDIT MABLAG'LARINI JALB KILISH HUQUQIY JIHATLARI.....	189
Qulliyev Anvar Zayniddinovich	
TIJORAT BANKLARINI TRANSFORMATSIYALASH SHAROITIDA CHAKANA XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI.....	194
Alimov Umid O'ktambayevich	
MAHSULOTLARNING RAQAMLI PASPORTI TIZIMINI JORIY ETISH OMILLARI VA TO'SIQLARI.....	200
Avloqulova Sadoqat Sobirjon qizi	
KORXONALARDA FOYDA VA ZARARLARNI TAHLIL QILISHDA INNOVATSION METODLAR AHAMIYATI.....	207
Ernazarov Ortiq Eshnazarovich, Farog'at Xo'jabekova	
ВЛИЯНИЕ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА НА ЭКОНОМИЧЕСКОЕ БЛАГОСОСТОЯНИЕ, А ТАКЖЕ НОВЫЕ МЕХАНИЗМЫ ПОВЫШЕНИЯ ДОХОДОВ НАСЕЛЕНИЯ.....	212
Останов Эгамберди	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA VA INNOVASION TEXNOLOGIYALARNI INTEGRATSIYALASH: MOHIYATI VA RIVOJLANISH IMKONIYATLARI.....	218
Xakimova Xulkar Xamidovna	
QORAQALPOG'ISTON VA XORAZM OZIQ-OVQAT SANOATINING IQTISODIY-STATISTIK TAHLILI HAMDA UNI YANADA RIVOJLANTIRISH YO'LLARI.....	224
Tleuov Niyetulla Raxmanovich	
OILAVIY KORXONALARNING IQTISODIY TIZIMDAGI O'RNI.....	230
Shadiyeva Gulnora Mardiyevna, Rustamova Zarina Rustamovna	
SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA O'ZBEKISTON OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA MARKETING FAOLIYATINI MODELLASHTIRISH VA BOSHQARISH MEXANIZMLARI.....	234
Sadikov Shoxrux Shuxratovich	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASI KORXONALARINING RAQOBATBARDOSHLIKNI OSHIRISHDA RAQAMLI XIZMATLARNING AHAMIYATI.....	238
Asenbaeva Aydaygul Edenbaevna	
BARQARORLIK VA YASHIL MENEJMENT: ILMIY-NAZARIY YONDASHUVLAR VA AMALIY AHAMIYATI.....	242
Djalilova Dilbar Abdikarim qizi	

HUDUDLARNING IQTISODIY SALOHİYATINI INNAVATSION-INVESTITSION BOSHQARISH STRATEGIYASI VA MEXANIZMI (XORAZM VILOYATI MISOLIDA)	247
Maqsudova Malohatxon Maqsudovna, Yaxshimuratov Maqsadbek Narimon o'g'li	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI DAVLAT BYUDJETINI 2026-YILGI SOLIQ SIYOSATINING TAHLILI VA XALQARO SOLISHTIRMA YONDASHUVI	251
Abdullayev Zafarbek Safibullayevich	
O'ZBEKISTON MINTAQALARIDA AYOLLAR TADBIRKORLIGINI RIVOJLANTIRISH OMILLARI	256
Mamataliyeva Dilnoza Raxmonovna	
TRANSFORMATSIYALASHUV SHAROITIDA INVESTITSİYALAR SHAKLLANISHI VA ULARNI SAMARALI BOSHQARISH YO'NALISHLARI	259
To'rayev Jasurali To'rayevich	
O'ZBEKISTONDA SAVDO TASHKIOTLARINING FAOLIYATI VA RIVOJLANISH HOLATI	264
B. Sulaymonov	
NAMANGAN VILOYATIDA "YASHIL IQTISODIYOT" MODELIGA O'TISH JARAYONIDA KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING IQTISODIY FAOLLIGI	270
Xonto'rayev Obbosxon Kamolxon o'g'li	
O'ZBEKISTONDA "YASHIL" IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	274
Xoshimov Pazliddin Zuxurovich	
KICHIK BIZNES ORQALI ISH O'RINLARINI YARATISH STRATEGIYALARI: NAMANGAN VILOYATI MISOLIDA	278
Ergasheva Nigora Abdigapparovna	
MAMLAKATIMIZDA QO'SHILGAN QIYMAT SOLIG'INING IJTIMOIIY-IQTISODIY AHAMIYATI	283
Quryozov Sardorbek Sharifboevich	
РАЗРАБОТКА И ПРИОРИТИЗАЦИЯ КЛЮЧЕВЫХ ИНДИКАТОРОВ ЭФФЕКТИВНОСТИ ДЛЯ ОБЩЕНАЦИОНАЛЬНОЙ ПАНЕЛИ МОНИТОРИНГА ДЕЯТЕЛЬНОСТИ БОЛЬНИЦ: ЭКСПЕРТНАЯ ОЦЕНКА СО СТОРОНЫ РУКОВОДИТЕЛЕЙ МЕДУЧРЕЖДЕНИЙ	290
Шухратов Мамуржон Шухрат угли	
MAHALLIY DAVLAT HOKIMIYAT ORGANLARINI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA BOSHQARISHGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR	297
Nurmurodov Zafarjon Nurmurod o'g'li	
BANK TIZIMINING BARQAROR MOLIVAVIY RIVOJLANISHINI TA'MINLASH VOSITALARI	303
Sadikov Iskandar Gayratovich	
ЗЕЛЕНОЕ ФИНАНСИРОВАНИЕ В ЗЕЛЕННОЙ ЭКОНОМИКЕ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА	308
Халиков С. Х.	
HUDUDIY IQTISODIY RIVOJLANISHDA KICHIK BIZNESNI ROLI VA SAMARADORLIGINI OSHIRISH CHORALARI	313
Ergashev Jamshid Jamoliddinovich	
ИСТОРИЧЕСКИЙ ПРОЦЕСС СТАНОВЛЕНИЯ ФАРМАЦЕВТИЧЕСКОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ	317
Мажидова Фарангиз Фуркатзода	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDAGI TADBIRKORLIK SUBYEKTLARIDA ISHLAB CHIQRISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	321
Isakov Oybek Jamoliddinovich	
NORASMIY KOOPERATSIYA MUNOSABATLARINING FERMER XO'JALIKLARI YETISHTIRGAN MAHSULOT MIQDORIGA TA'SIRINI BAHOLASH	325
Ismoilov Azamat	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARIDA FOIZ RISKINI BOSHQARISH AMALIYOTI	332
Seitnazarov Daniyar Baxadirovich	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA SUT VA SUT MAHSULOTLARINI QAYTA ISHLOVCHI KORXONALAR FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISH	341
Normuradov Nurbek Sunatilloevich	
"AYOL RAHBARLAR: RAHBARLIK SALOHİYATI VA ISH JOYIDA TENGLIK" FRANSIYA DAVLATI TAJRIBASI ASOSIDA	346
Abduraxmonova Feruzabonu	

QISHLOQ XO'JALIGIDAGI KLASSTERLARNING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH.....	352
Dildora Yuldasheva	
TIJORAT BANKLARINING DEPOZIT BAZASINING YETARLILIGINI TA'MINLASH YO'LLARI	359
I.J. Isakov	
OLIY TA'LIM SIFATINI OSHIRISH VA IQTISODIY DIAGNOSTIKA O'TKAZISHNING XORIJ TAJRIBASI	363
Xo'jaxonov Ma'rufxon Xamidxonovich, Axmedov Oybek Turg'unpulatovich	
INKLYUZIV TA'LIMNI MOLIYAVIY QO'LLAB-QUVVATLASHDAGI MUAMMOLAR VA ULARNI YECHISH YO'LLARI.....	369
Egamberdiyeva Dilorom Botir qizi, Pulatova Moxira Baxtiyorovna	
"KREATIV IQTISODIYOT" HAMDA "TURIZM" TUSHUNCHALARINING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI	374
Abdurasulov Shovqiddin Erkin o'g'li	
THE STRATEGIC ROLE OF THE INDUSTRIAL SECTOR IN THE NATIONAL ECONOMY AND DEVELOPMENT FACTORS.....	380
Rakhimov Bakhromjon Ibroximovich	
INVESTITSIYALARNI MOLIYALASHTIRISH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHNING ASOSIY YO'NALISHLARI.....	386
Ismailov Dilshod Anvarjonovich	
GLOBAL INCOME INEQUALITY IN 2024: CAUSES, PATTERNS, AND CONSEQUENCES.....	393
Ilxomjonov Jaxongir Alisher o'g'li	
ТОРГОВЫЕ ОТНОШЕНИЯ В СВОБОДНО ЭКОНОМИЧЕСКИХ ЗОНАХ: ПРОБЛЕМЫ И РЕШЕНИЯ	401
Шарифходжаев Шавкат Окилович, Ачилова Ширин Шавкат кизи	
O'ZBEKISTON KON-METALLURGIYA SANOATI: RIVOJLANISH TENDENSIYALARI VA HOZIRGI HOLATI	407
Ergashov Botirjon Ergashovich	
PENSIYA JAMG'ARMASIDA DAVLAT BUDJETI TRANSFERTLARI ULUSHI HAMDA UNING XORIJ TAJRIBASI	415
Sherjonov Doniyor Saparbayevich	

PENSIYA JAMG'ARMASIDA DAVLAT BUDJETI TRANSFERTLARI ULUSHI HAMDA UNING XORIY TAJRIBASI

Sherjonov Doniyor Saparbayevich

Mustaqil tadqiqotchi

Email: sherdon@list.ru

Annotatsiya. Mazkur maqolada mamlakatimizda pensiya jamg'armasini budjetdan moliyalashtirishning metodlari va ularning o'ziga xos jihatlari tadqiq etilgan. Ularning o'zaro o'xshash va farqli xususiyatlari tizimlashtirilgan. Ularga nisbatan mustaqil mualliflik yondashuvi shakllantirilgan, shuningdek, pensiya jamg'armasiga undiriladigan yig'implar hajmini oshirishning afzalliklari nazariy-huquqiy jihatdan baholangan.

Kalit so'zlar: pensiya, transfert, davlat budjeti daromadlari, davlat budjeti xarajatlari, jamg'arma, ijtimoiy soliq tushumlari.

Abstract. This article examines the methods of budget financing of the pension fund in our country and their specific characteristics. The similarities and differences of these mechanisms are systematized. An independent authorial approach to their evaluation is developed, and the advantages of increasing the amount of contributions allocated to the pension fund are assessed from theoretical and legal perspectives.

Key words: pension, transfer, state budget revenues, state budget expenditures, fund, social tax revenues.

Аннотация. В данной статье исследованы методы бюджетного финансирования пенсионного фонда в нашей стране и их специфические особенности. Систематизированы сходные и отличительные черты указанных механизмов. Сформирован самостоятельный авторский подход к их оценке, а также теоретико-правовым аспектам рассмотрены преимущества увеличения объема взносов, направляемых в пенсионный фонд.

Ключевые слова: пенсия, трансферт, доходы государственного бюджета, расходы государственного бюджета, фонд, поступления социального налога.

KIRISH

Bugungi kunda mamlakatning moliyaviy holatini sog'lomlashtirish va rivojlantirish bo'yicha tadbirlar asosiy o'ringa ko'tarilmoqda. Bunday masalalarni hal qilishda budjetdan tashqari davlat jamg'armalarining o'zni benihoya salmoqli bo'lib bormoqda. Davlat maqsadli fondlar markaziy yoki mahalliy hukumat organlari tasarrufida bo'lgan va maqsadli yo'naltirilgan moliyaviy vositalar yig'indisini ifodalaydi.

Davlatning pensiya fondi maqsadga muvofiq ravishda ishlatiladigan moliya resurslaridan iboratdir. Hozirgi vaqtda davlat budjeti bilan birga davlat maqsadli fondlarining ahamiyati ham ortib bormoqda. Bunday fondlar soni va hajmining ko'payishi qator sabablar bilan izohlanadi. Davlat maqsadli fondlari turli-tumanligi budjet tizimining boshqa bo'g'inlari va mazkur jamg'armalar bilan aloqalarining murakkab ko'p pog'onali tuzilishini belgilaydi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Adabiyotlar sharhi pensiya tizimlari moliyaviy barqarorligi, davlat budjeti transfertlarining ulushi va xalqaro tajribadagi institutsional yondashuvlarning o'zaro bog'liqligini yoritadi. L. V. Fedorovning ilmiy tadqiqotlarida avlodlar birdamligi tamoyiliga asoslangan taqsimlanuvchi jamg'armalar tizimi davlat budjetidan ajratiladigan transfertlarsiz jamg'armalar ta'minotini amalga oshirish imkoniga ega emasligi qayd etilgan. Xalqaro tajribalar asosida ko'p darajali (davlat pensiyalari, jamg'arib boriladigan pensiya va xususiy pensiya fondlari) pensiya ta'minoti tizimini rivojlantirish tavsiya etilgan.¹

Polyak tahriridagi "Finansoviy menedjment" asarida pensiya tizimlarining davlat moliyaviy siyosati bilan bog'liqligi, transfertlar ulushining fiskal barqarorlikka ta'siri va davlatning qayta taqsimlovchi funksiyasini amalga oshirishdagi ahamiyati nazariy va amaliy misollar bilan asoslanadi. Ushbu manbada pensiya jamg'armalarini

¹ Fedorov L.V. Razvitiye sistem pensionnogo obespecheniya: teoriya, konsepsii, sotsialnaya dinamika, byudjetno-finansovoye sovershenstvovaniye. Monografiya. – M.: RGSU. 2016. – S. 5-29.

moliyalashtirishda budjetdan qo'llab-quvvatlashning iqtisodiy zaruriyati va uning davlat moliyasi barqarorligiga ta'siri keng yoritilgan².

Novakning qurilish sohasida budjetlashtirish va smeta yondashuvlari integratsiyasiga oid tadqiqoti davlat mablag'larini rejalashtirish, ajratish va nazorat qilish mexanizmlarini ko'rib chiqib, transfertlar samaradorligini baholashda qo'llanishi mumkin bo'lgan budjetlashtirish tamoyillarini ta'kidlaydi. Ushbu yondashuv pensiya jamg'armasi mablag'larini boshqarishda ham qo'llanilishi mumkin bo'lib, budjet transfertlarining aniq rejalashtirilishi va samaradorligini oshirishga xizmat qiladi³.

Ushbu adabiyotlar pensiya jamg'armalarining moliyaviy barqarorligini ta'minlashda davlat transfertlarining o'rni, ularga tegishli boshqaruv yondashuvlari hamda xorij tajribasidagi ijtimoiy-moliyaviy mexanizmlarning solishtirilgan tahliliga ilmiy asos yaratadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotda pensiya jamg'armasining moliyaviy oqimlari, davlat budjeti transfertlari hajmi va ularning tarkibi bo'yicha rasmiy statistik ma'lumotlar, normativ-huquqiy hujjatlar hamda xalqaro tashkilotlar hisobotlari yig'ildi. Olingan ma'lumotlar taqqoslama tahlil, dinamik qatorlar tahlili va fiskal yuklamani baholash usullari orqali qayta ishlanib, transfertlar ulushining barqarorlikka ta'siri aniqlaldi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Davlat g'aznasiga turli manbalardan va turli vositalar (solliqlar, yig'imlar, bojlar, majburiy to'lovlar) orqali mablag' yig'iladi, bu mablag'lar esa turli soha va tarmoqlarni saqlash uchun sarflanadi (masalan, ta'lim, sog'liqni saqlash, madaniyat, iqtisodiyot, davlat boshqaruvi va boshqalar). Bunda aniq bir daromad turi ma'lum bir xarajat turini qoplash uchun birlashtirilmaydi. Shu jihatdan davlat budjeti universal pul jamg'armasi hisoblanadi. Lekin amaldagi budjet qonunchiligi mablag'larning aniq yo'nalishlari, xarajat guruhlarini va moddalari bo'yicha sarf etilishini talab etadi, va bu ayni to'g'ri talablardan biri hisoblanadi.⁴

Nodavlat pensiya fondlari boshqa barcha iqtisodiy institutlar singari o'z faoliyatlarini asosan noaniq va xavfli bo'lgan tashqi muhitda olib borishlarini ta'kidlash mumkin. Jamg'arma uchun tashqi va ichki omillar ta'siridan kelib chiqadigan nodavlat maqsadli jamg'arma xavfi pensiya majburiyatlarini to'lamaslik ehtimoli sifatida izohlanadi.

Har bir budjetdan tashqari maqsadli jamg'arma, u alohida davlat miqyosida shakllangan bo'ladimi yoki biror tuzilma tarkibida shakllangan bo'ladimi, qat'iy nazar, har tomonlama mustaqil, soliq to'lovchilar uchun ochiq va shaffof bo'lishi shart. Ana shundagina bu jamg'armalarga nafaqat soliq va yig'imlar hisobidan, balki mahalliy va xalqaro miqyosda homiylik mablag'larini ham jalb qilish imkoniyati yaratiladi.

Mamlakatimizda pensiya jamg'armasi daromadlari va xarajatlari hamda budjet transfertlarini tahlil qiladimiz (1-jadval):

1-jadval. 2023-2024-yillarda budjetdan tashqari pensiya jamg'armasi daromadlari va xarajatlari tahlili (mlrd. so'mda)⁵

2024-yil											
1 chorak			6 oylik			9 oylik			yillik		
Daromadlar	Transferlar	Xarajatlari	Daromadlar	Transferlar	Xarajatlari	Daromadlar	Transferlar	Xarajatlari	Daromadlar	Transferlar	Xarajatlari
10 930,3	3 300,0	14 927,1	23 066,5	6 815,0	30 081,4	33 756,2	11 565,0	46 185,4	47 145 035,8	16 270 585,0	64 041 004,0

2 Fedorov L.V. Razvitiye sistem pensionnogo obespecheniya: teoriya, konsepsii, sotsialnaya dinamika, byudjetno-finansovoye sovershenstvovaniye. Monografiya. — M.: RGSU. 2016. — S. 5-29.

3 Финансовый менеджмент: учебник / Г. Б. Поляк [и др.]; под редакцией Г. Б. Поляка. — 4-е изд., перераб. и доп. — Москва: Издательство Юрайт, 2018. — 456 с. — (Авторский учебник). — ISBN 978-5-9916-4395-5. — Текст: электронный // ЭБС Юрайт [сайт]. — URL: <https://urait.ru/bcode/411109> (дата обращения: 23.06.2021).

4 Новак Е. В. Интеграция сметного ценообразования и бюджетирования в строительстве: автореферат ... к.э.н. — М.: Российский университет кооперации, 2011. — 25 с.

5 O'zbekiston Respublikasining Byudjet kodeksi. <https://m.xabaruz.com/ru/jamiat/byudjet-kodeksiga-ozgartishlar-kiritildi>.

2023-yil											
1 chorak			6 oylik			9 oylik			yillik		
Daromadlar	Transferlar	Xarajatlar	Daromadlar	Transferlar	Xarajatlar	Daromadlar	Transferlar	Xarajatlar	Daromadlar	Transferlar	Xarajatlar
9305,2	1725	12419,94	19935,3	5970	25857,78	28965,37	10520	39452,13	39805,4	13797,45	53589,4

2024-yilda 2023-yilga nisbatan daromad va xarajatlarni o'sish (kamayish) ko'rsatgichlari											
1 chorak			6 oylik			9 oylik			yillik		
Daromadlar	Transferlar	Xarajatlar	Daromadlar	Transferlar	Xarajatlar	Daromadlar	Transferlar	Xarajatlar	Daromadlar	Transferlar	Xarajatlar
1 625,1	1 575,0	2 507,2	3 131,2	845,0	4 223,6	4 790,8	1 045,0	6 733,3	47 105 230,4	16 256 787,6	63 987 414,6
117,5%	191,3%	120,2%	115,7%	114,2%	116,3%	116,5%	109,9%	117,1%	118 %	117 %	119 %

Budjetdan tashqari Pensiya jamg'armasi 2023-yil boshiga qoldiq 3 023,60 ming so'mni tashkil etgan, daromadlar 39 805,60 ming so'mni tashkil qilgan, shu jumladan ijtimoiy soliq tushumlari 38 575,80 ming so'm, boshqa daromadlar 1 229,90 ming so'm, davlat budjetidan transfertlar 13 797,50 ming so'mni tashkil etib, jami xarajatlarning uchdan bir qismini qoplagan. Xarajatlar jami 53 589,40 ming so'mni tashkil etgan, shu jumladan fuqarolarga davlat pensiyalarining barcha turlari uchun to'lovlarni to'lash, shuningdek pensiya va nafaqalarni yetkazib berish bo'yicha xarajatlar 53 586,70 ming so'm, boshqa xarajatlar 2,7 ming so'mni tashkil qilgan. Yil oxiriga qoldiq 3 037,30 ming so'mni tashkil etgan.

Budjetdan tashqari Pensiya jamg'armasi 2022-yil boshiga qoldiq 3 679,4 ming so'mni tashkil etgan. Daromadlar 31 104,4 ming so'm miqdorida shakllangan. Ko'rsatkichlarning qonun bilan tasdiqlangan reja bo'yicha yillik ijrosi foizda bajarilgani qayd etilgan. Davlat budjetidan transfertlar 13 261,0 ming so'mni, xarajatlar 45 282,0 ming so'mni tashkil etgan, yil oxiriga qoldiq esa 2 757 591,8 ming so'mni tashkil etgan.

Olib borilgan tahlillar pensiya jamg'armasining moliyalashtirish mexanizmlarida davlat budjeti transfertlarining ulushi yuqoriligini ko'rsatadi. Bu holat kelgusida pensiya tizimida mustaqil moliyaviy boshqaruvni shakllantirish imkoniyatlarini kengaytirish zarurligini belgilab bermoqda. Shu bilan birga, budjet mablag'larining mazkur yo'nalishdagi salmoqli ulushi pensiya tizimini barqarorlashtirish va uning o'zini o'zi moliyalashtirish salohiyatini oshirish bo'yicha metodik takomillashtirish choralari uchun asos yaratadi. 2023 va 2024-yillar budjet ko'rsatkichlari pensiya jamg'armasi xarajatlarning davlat budjetidagi ulushi 25–26 foizni tashkil etganini ko'rsatib, ushbu tizimni diversifikatsiya qilish hamda moliyaviy manbalarni kengaytirish bo'yicha istiqbolli yo'nalishlarni belgilash imkonini beradi. Shuningdek, xorijiy davlatlar tajribasini o'rganish pensiya tizimining barqaror moliyaviy infratuzilmasini shakllantirishda qo'llanishi mumkin bo'lgan samarali boshqaruv modellari va mexanizmlarni aniqlashga yordam beradi.⁶

Xorij tajribasiga murojaat qiladigan bo'lsak, Germaniyada quyidagi ijtimoiy to'lovlar undiriladi. 85 200 yevrogacha bo'lgan daromaddan 18,6 % stavkada pensiya sug'urtasi undiriladi (ba'zi federal shtatlarda stavka biroz past). Hissa ish beruvchi va xodim hisobidan teng ulushlarda to'lanadi. 85 200 yevrogacha bo'lgan daromad uchun 2,4 % miqdorida ishsizlik sug'urtasi undiriladi (ayrim federal shtatlarda pastroq). Ushbu hissa ham ish beruvchi va xodim tomonidan teng ulushlarda to'lanadi. 58 050 yevrogacha bo'lgan daromad uchun 15,9 % stavkada tibbiy sug'urta badallari undiriladi, hissa ish beruvchi va xodim tomonidan teng taqsimlanadi. 58 050 yevrogacha bo'lgan daromad bo'yicha 3,05 % (22 yoshdan oshgan bolasizlar uchun 3,3 %) stavkada uzoq muddatli parvarishlash sug'urtasi undiriladi. Bu holatda ham hissa ish beruvchi va xodim o'rtasida teng taqsimlanadi. Bankrotlik sug'urtasi bo'yicha 85 200 yevrogacha bo'lgan daromadning 0,06 % miqdorida badal to'lanadi va bu to'lov faqat ish beruvchi zimmasiga yuklatilgan.

6 <https://arxiv.uz/uz/documents/referatlar/iqtisodiyot/germaniya-soliq-tizimining-tuzilishi>

Germaniyada pensiya jamg'armasiga undiriladigan sug'urta badallarini tahlil qiladigan bo'lsak, ish haqidan qariyb 40 foiz miqdorida majburiy ijtimoiy to'lovlar shakllanadi. Shundan 20 foizi ish beruvchining ish haqi fondi hisobidan, qolgan 20 foizi esa xodimning ish haqi hisobidan to'lanadi. Ushbu mexanizm pensiya tizimining barqaror moliyaviy manbalarini shakllantirishga xizmat qiladi.

Davlat moliya institutlari milliy iqtisodiyotning ustuvor va joriy vazifalarini har tomonlama hamda tezkor qo'llab-quvvatlash, shuningdek ularni samarali amalga oshirish maqsadlariga xizmat qiladi.⁷ Bu institutlar mintaqaviy rivojlanishni moliyalashtirish tizimini tashkil qiladi. Davlat moliya institutlari mustaqil bo'lib, "o'z-o'zini moliyalashtirish" tizimiga asoslangan holda ish olib boradi hamda investitsiyalash va kreditlar bo'yicha mustaqil, xolis, siyosiy va moliyaviy nuqtayi nazardan qarorlar qabul qiladi.⁸

Xorijiy mamlakatlarda maqsadli jamg'armalar alohida o'rin tutadi. Ular mablag'larining hajmi yuqori bo'lib, masalan, Fransiya maxsus fondlarning miqdori jihatidan mamlakatning davlat budgetiga yaqin. Yaponiyada davlat xarajatlarning yarmidan ko'pi ana shunday jamg'armalar hisobidan moliyalashtirilsa, Buyuk Britaniya bu ko'rsatkich budgetning uchdan bir qismini tashkil etadi. Albatta, bu fondlarning iqtisodiy va ijtimoiy vazifalari mavjud. Davlat ushbu fondlar mablag'lari orqali ishlab chiqarish jarayoniga aralashadi, tashkilot va muassasalarga kreditlar va subsidiyalar beradi, shuningdek, aholiga ijtimoiy xizmatlar ko'rsatadi.⁹

XULOSA VA TAKLIFLAR

Asosiy daromad manbaiga ega bo'lgan jamg'armalar tahlili ushbu tizimlarda amalga oshirilayotgan o'zgarishlar, qayta tashkil etish jarayonlari va ajratmalar mexanizmini takomillashtirish bo'yicha olib borilayotgan islohotlar jamg'armalarning barqaror daromad bazasini shakllantirish uchun qo'shimcha metodik yondashuvlarni ishlab chiqish zarurligini ko'rsatmoqda. Bu jarayonlar kelgusida jamg'armalarning belgilangan vazifalarni izchil bajarishi, ularning moliyaviy barqarorligini mustahkamlash va budget mablag'lari bilan o'zaro munosabatlarni optimallashtirish uchun yangi imkoniyatlar yaratadi. Mazkur yo'nalishda shakllanayotgan institutsional o'zgarishlar jamg'armalarning mustaqil moliyalashtirish salohiyatini oshirish hamda uzoq muddatli barqaror moliyaviy boshqaruv modelini rivojlantirishga xizmat qilishi prognoz qilinadi.

Olib borilgan tahlillar va xorijiy davlatlar (Germaniya, Buyuk Britaniya va Fransiya) tajribalaridan kelib chiqib, har bir maqsadli jamg'arma alohida davlat miqyosida shakllangan bo'ladimi yoki biror tuzilma tarkibida shakllangan bo'ladimi, baribir ular har tomonlama mustaqil, soliq to'lovchilar uchun ochiq va shaffof bo'lishi, shuningdek xolis fikrlaydigan tashqi boshqaruvchilarga (Santago prinsiplari asosida) ega bo'lishi shart.

Pensiya jamg'armasiga undiriladigan mablag'lar hajmini, yig'iladigan badallar miqdorini oshirish va natijada budgetdan beriladigan transfertlarni bekor qilish mamlakatimizda ham pensiya tizimida moliyaviy mustaqillik shakllanishiga, ham budget mablag'larining tejalishiga olib keladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Ўзбекитсон Республикасининг Бюджет кодекси. <https://m.xabaruz.com/ru/jamiat/byudjet-kodeksiga-ozgartishlar-kiritildi>.
2. Федоров Л.В. Развитие систем пенсионного обеспечения: теория, концепции, социальная динамика, бюджетно-финансовое совершенствование. Монография. – М.: РГСУ. 2016. – С. 5-29.
3. 2023 йиллик пенсия. <https://www.imv.uz/static/davlat-budjeti-xarajatlari-2023>
4. Финансовый менеджмент: учебник / Г. Б. Поляк [и др.]; под редакцией Г. Б. Поляка. — 4-е изд., перераб. и доп. — Москва: Издательство Юрайт, 2018. — 456 с. — (Авторский учебник). — ISBN 978-5-9916-4395-5. — Текст: электронный // ЭБС Юрайт [сайт]. — URL: <https://urait.ru/bcode/411109> (дата обращения: 23.06.2021).
5. Новак Е. В. Интеграция сметного ценообразования и бюджетирования в строительстве: автореферат ... к.э.н. — М.: Российский университет кооперации, 2011. — 25 с.
6. <https://www.imv.uz/static/davlat-budjeti-daromadlari-2023>
7. <https://arxiv.uz/uz/documents/referatlar/iqtisodiyot/germaniya-soliq-tizimining-tuzilishi>

7. Финансовый менеджмент: учебник / Г. Б. Поляк [и др.]; под редакцией Г. Б. Поляка. — 4-е изд., перераб. и доп. — Москва: Издательство Юрайт, 2018. — 456 с. — (Авторский учебник). — ISBN 978-5-9916-4395-5. — Текст: электронный // ЭБС Юрайт [сайт]. — URL: <https://urait.ru/bcode/411109> (дата обращения: 23.06.2021).

8. Финансовый менеджмент: учебник / Г. Б. Поляк [и др.]; под редакцией Г. Б. Поляка. — 4-е изд., перераб. и доп. — Москва: Издательство Юрайт, 2018. — 456 с. — (Авторский учебник). — ISBN 978-5-9916-4395-5. — Текст: электронный // ЭБС Юрайт [сайт]. — URL: <https://urait.ru/bcode/411109> (дата обращения: 23.06.2021).

9. Novak Ye. V. Integratsiya smetnogo senoobrazovaniya i byudjetirovaniya v stroitelstve: avtoreferat ... k.e.n. — M.: Rossiyskiy universitet kooperatsii, 2011. — 25 s.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 12

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
